

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2015-05-29
Besvaras senast
2015-06-12

Till arbetsmarknadsminister Ylva Johansson (S)

2014/15:661 Regeringens metoder för att nå arbetslöshetsmålet

I samband med S-kongressen i april 2013 lanserade nuvarande statsminister Stefan Löfven Socialdemokraternas arbetslöshetsmål. Han förklarade att detta skulle hjälpa partiet ”att hålla fokus”, men även att arbetslösheten måste ”nästan halveras” för att målet ska nås.

”Under nästa mandatperiod ska jobbpolitiken läggas om så att Sverige kan nå EU:s lägsta arbetslöshet 2020”, stod det sedan att läsa i Socialdemokraternas valmanifest från i fjol. Genom hela valrörelsen gjorde partiets företrädare sedan sitt bästa för att pränta in detta budskap.

Då Sverige senast hade en S-ledd regering sattes ett liknande mål för arbetslösheten. I dåvarande statsminister Göran Perssons regeringsförklaring år 1996 utropades att ”den främsta och allt annat överskuggande uppgiften” var att halvera den öppna arbetslösheten till 4 procent till år 2000. Regeringen menade visserligen att detta mål uppnåddes, men de flesta övriga insåg att det handlade om statistikpolitik snarare än jobbpolitik.

Målet nåddes nämligen genom att arbetslöshetssiffrorna manipulerades. Förtidspensionerade, långtidssjukskrivna och personer i arbetsmarknadspolitiska åtgärder räknades inte som arbetslösa i den offentliga statistiken, och därmed kunde arbetslösheten minskas genom att människor flyttades till dessa kategorier.

Också vad gäller Stefan Löfvens arbetslöshetsmål har det dryftats farhågor om olika typer av manipulation. Målet kan nämligen inte anses vara realistiskt, givet regeringens politiska prioriteringar i övrigt. Detta påpekade till exempel Finanspolitiska rådet med all önskvärd tydlighet i sin årliga rapport om den svenska finanspolitiken: ”Enligt rådets mening kommer det att bli mycket svårt att nå regeringens mål om lägst arbetslöshet inom EU till 2020.”

Rådet framhöll även att ”åtgärder som skulle kunna leda till att målet nås” sannolikt hamnar ”i allvarlig konflikt med regeringens fördelningspolitiska ambitioner”.

Ett annat exempel är professor Lars Calmfors, som i Dagens Nyheter så sent som den 27 maj konstaterade:

”Regeringens främsta prioritet är att varaktigt öka sysselsättningen. Men en framgångsrik politik kräver väl avvägda mål och god analys av olika medel. Regeringen har inte det.”

Arbetsmarknadsminister Ylva Johansson har nu också börjat slingra sig i avseende på det aktuella målet. Vid en pressträff den 25 maj om arbetsmarknadsläget påpekade hon att regeringen då målet sattes upp inte visste ”hur många som skulle fly till Sverige” och att den ökade flyktinginvandringen gör målet ännu tuffare att nå.

En kreativ lösning har också kommit från Arbetsförmedlingens generaldirektör Mikael Sjöberg. Han framhöll den 25 maj att målet skulle kunna nås genom att enbart räkna med personer i åldern 20–74 år. Om den tidigare socialdemokratiska statssekreteraren Sjöberg får som han vill riskerar historien således att upprepa sig.

Med anledning av detta vill jag fråga arbetsmarknadsminister Ylva Johansson:

Definierar regeringen i avseende på arbetslöshetsmålet arbetslöshet på något annat sätt än det som är internationellt gängse, nämligen antalet arbetslösa som andel av det totala antalet människor i arbetskraften (15–74 år)?

Kommer regeringen att räkna bort ungdomar i åldern 15–19 år när arbetslöshetsmålet följs upp?

Hur ska regeringen nå det uppsatta arbetslöshetsmålet?

.....

Aron Modig (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Anders Norin